

УДК 614.252:061.2-057.87

Петрунів В. Б.

СТУДЕНТСЬКЕ НАУКОВЕ ТОВАРИСТВО – ПОТУЖНИЙ ЗАСІБ КАДРОВОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ У МЕДИЧНОМУ УНІВЕРСИТЕТІ

ДВНЗ “Івано-Франківський національний медичний університет”

У статті розкривається важливість функціонування студентського наукового товариства у вищому медичному навчальному закладі. Обґрунтовано завдання і цілі студентського наукового товариства як органу управління науковою діяльністю студентів вищого навчального закладу, що координує та узгоджує роботу студентських наукових гуртків усіх кафедр університету. Метою дослідження було оцінити важливість функціонування студентського наукового товариства у вищому медичному навчальному закладі як надійного засобу підготовки наукових кадрів університету. Вища медична школа висуває на перший план проблему підготовки компетентних спеціалістів медичного профілю, що володіють відповідальністю, стійким інтересом до майбутньої професії, прагненням до саморозвитку та самореалізації. Студентське наукове товариство допомагає вирішувати завдання по підвищенню якості підготовки спеціалістів медичного профілю шляхом засвоєння передових досягнень медицини; розширяє та поглиблює знання в області теоретичних дисциплін. Участь студентів у студентському науковому товаристві допомагає отримати такі професійно значущі якості, як дисциплінованість, чіткість, відповідальність, навички роботи в індивідуальному режимі і в колективних, групових формах діяльності, що дозволяє студентам краще адаптуватися до професійної діяльності, відчутти постійну потребу в підвищенні професійної майстерності та поглибленні теоретичних знань. Студентське наукове товариство орієнтоване на професійний розвиток майбутнього спеціаліста-медика, що базується на набутих досягненнях студента з урахуванням його здібностей, інтересів та мотивів, а кращі гуртківці рекомендуються для науково-педагогічної роботи в університеті.

Ключові слова: студент, товариство, медицина, освіта, наука.

Вступ

Науковий пошук сьогодні стає необхідним компонентом формування високоосвіченого фахівця, невід’ємною умовою інтеграції України в Європейський освітній простір. Адже основним завданням навчання у вищій школі є не просто передача знань, а створення сприятливих умов для їх творчого переосмислення, що є підґрунтям для зародження нових наукових ідей. Основоположну роль у підготовці високопрофесійних лікарів відіграє дослідницька діяльність як студентів, так і практикуючих лікарів будь-якої категорії. Оскільки основи для розвитку науковця закладаються переважно в період навчання, дуже велику увагу потрібно приділяти заохоченню студентів до науково-дослідної роботи [1].

Сучасний світ диктує бути успішним у всьому. На жаль, на сьогоднішній день ми спостерігаємо серйозну проблему – недостатній рівень підготовки лікарів-професіоналів. Ще у 1992 році Черпинський Н.В. провів дослідження на базі Московської медичної академії імені І.М. Сеченова, які показали, що лише 10-20% молодих спеціалістів-лікарів задоволені своїми знаннями та вміннями, необхідними для професійної діяльності, одна третина з них потребує постійної кваліфікованої допомоги, решта мають значні пробіли у своїй підготовці. Лише 19% лікарів-інтернів успішно справляються з курацією хворих, 81% часто припускаються помилок у складних ситуаціях [2].

Мета дослідження

Було оцінити роль функціонування СНТ у вищому медичному навчальному закладі як потужного і надійного засобу підготовки наукових кадрів університету.

Основна частина

Вища медична школа висуває на перший план проблему підготовки компетентних спеціалістів медичного профілю, що володіють відповідальністю, стійким інтересом до майбутньої професії, прагненням до саморозвитку та самореалізації. Важливо розуміти, що професійну компетентність лікаря формує не тільки предметний зміст наук, але й постійне удосконалення його професійних вмінь та навичок (Бухаріна Т.Л., Аверін В.А., 2002 р.) [3].

Дослідницька робота студентів починається з навчальної і закріплюється в науково-дослідній роботі, що проводиться в рамках СНТ. Навчально-дослідницька робота є найважливішим засобом удосконалення підготовки студентів – як теоретичної, так і практичної. Для студентів першого курсу це початковий крок до наукових досліджень (Коровіна І.А., 2011 р.) [2].

Зараз науково-дослідна робота студента заохочується та стимулюється як на рівні ВУЗу (обов’язкові факультативні заняття, курси за вибором, участь у студентських наукових гуртках, студентських конференціях, підписання угод про двосторонні обміни, проходження літньої практики та стажування у європейських ВНЗ, участь у програмах обміну Європейського союзу ERASMUS), так і на державному рівні (отримання грантів для проведення досліджень, державні квоти на навчання у аспірантурі, докторантурі) [3]. Саме така форма організації навчального процесу дозволяє сформувати такі якості у студентів, як саморозвиток, прагнення до постійного пошуку відповідей на складні питання, розвиток інтелектуальних і творчих здібностей, вміння

працювати у колективі, що є необхідними для спеціалістів усіх галузей медицини [4].

Студентське наукове товариство допомагає вирішувати завдання по підвищенню якості підготовки науковців медичного профілю шляхом засвоєння студентами передових досягнень медицини; розширяє та поглиблює знання студентів в області теоретичних дисциплін [5].

Студентське наукове товариство розглядається як орган управління науковою діяльністю студентів ВНЗ, що координує та узгоджує роботу студентських наукових гуртків усіх кафедр університету. Це група студентів, яка формує дане товариство на добровільних засадах, під керівництвом досвідчених викладачів-науковців, як правило, у нього входять найуспішніші у всіх дисциплінах студенти. Будь-який студент, незалежно від того, чи входить він у склад СНТ або ні, але який успішно засвоює навчальну програму, доволі часто проявляє підвищений інтерес до науково-дослідницької роботи тієї кафедри, з котрою він пов'язує свою майбутню професійну діяльність. Кожне СНТ медичних ВНЗ пропонує свої конгреси, конференції, конкурси та вимоги для виконання робіт [2].

Студентське наукове товариство Івано-Франківського національного медичного університету – це структура, яка на громадських засадах об'єднує молодих, креативних та винахідливих студентів, які мають можливість проявити свої здібності на наукових заходах [6].

На сучасному етапі СНТ Івано-Франківського національного медичного університету дає можливість:

- навчитися грамотно формулювати наукову думку;
- успішно виступати перед аудиторією;
- правильно характеризувати науковий матеріал;
- брати участь у численних наукових заходах;
- публікувати свої тези та статті у наукових виданнях;
- отримати можливість спілкування з фахівцями-практиками;
- познайомитись з однодумцями з різних факультетів та інших ВНЗ.

Важливим напрямом діяльності СНТ є організація різноманітних наукових заходів, у яких беруть участь студенти ВНЗ із різних куточків України. За роки існування СНТ за його участі було проведено численні наукові заходи міжнародного та всеукраїнського масштабу, ще більше – на університетському рівні. За роки існування університету було проведено 85 науково-практичних конференцій студентів та молодих вчених з міжнародною участю «Інновації в медицині».

Щороку проводяться Всеукраїнські студентські олімпіади з теоретичних та клінічних дисциплін. Члени СНТ також проводять тренінги по наданню першої медичної допомоги для студен-

тів з інших вузів Прикарпаття.

Якщо вести мову про заходи міжнародного та всеукраїнського масштабу, то вони є найцікавішими, оскільки дають можливість не лише розширити свої знання в певній галузі, але й поспілкуватися зі студентами інших ВНЗ. Проведення низки таких наукових заходів стало щорічною традицією СНТ. Кращі студенти-науковці отримують грамоти та премії за наукові здобутки.

Загалом СНТ є великою і дружньою сім'єю, яка стала невід'ємним компонентом поступу Івано-Франківського національного медичного університету, адже їхні здобутки – цеглинки у нашому зростанні. Кращі гуртківці – відмінники навчання рекомендуються для науково-педагогічної роботи в університеті.

Важливим завданням проведення різноманітних наукових заходів є розвиток дослідницьких вмій, навичок творчої діяльності студентів через створення і представлення конкурсної продукції. Один із головних конкурсів – Всеукраїнський конкурс студентських наукових робіт. В цьому конкурсі студент представляє результати закінченої, самостійно виконаної науково-дослідницької роботи, що вперше представляється на I етапі конкурсу у своєму університеті. Об'єм такої роботи найбільший та виконується студентом протягом року і більше [2].

Не менш важливими є тематичні студентські конференції. На науково-практичних конференціях студенти представляють доповіді, в основу яких покладені результати власних наукових та експериментальних досліджень. Навчально-методичні конференції висвітлюють теоретичні аспекти вивчених питань. Під час виступу на конференціях основними завданнями для студентів є повне розуміння викладеного матеріалу, якісне виконання презентації та доповіді, здатність відповісти на питання аудиторії. Крім того, студенти мають можливість представити результати своїх досліджень на Міжнародних конференціях [2].

Необхідно відмітити, що вся організаційна частина за проведення наукових заходів повністю лежить на студентах, що входять у склад СНТ. Тобто, окрім хорошої успішності з усіх навчальних дисциплін, виконання будь-якої наукової роботи, такі студенти значну частину часу повинні присвячувати організації конкурсів та студентських конгресів на базі Івано-Франківського національного медичного університету. Викладачі Івано-Франківського національного медичного університету часто відзначають, що студенти, що входять у склад СНТ, незважаючи на велику зайнятість, краще готуються до занять, швидше засвоюють новий матеріал, володіють хорошими комунікативними даними і в подальшому, як правило, не виникає складнощів під час вступу в аспірантуру та працевлаштування [6].

Висновки

Участь студентів у СНТ допомагає отримати такі професійно значущі якості, як дисциплінованість, чіткість, відповідальність, навички роботи в індивідуальному режимі і в колективних, групових формах діяльності, що дозволяє студентам краще адаптуватися до професійної діяльності, відчувати постійну потребу в підвищенні професійної майстерності та поглибленні теоретичних знань.

Таким чином, СНТ орієнтоване на професійний розвиток майбутнього спеціаліста-медика, який базується на наукових досягненнях студента з урахуванням його здібностей, інтересів та мотивів. Це і є потужним надійним інструментом відбору молодих наукових кадрів для медичного університету, а завданням наступних поколінь студентів і викладачів – тримати високо планку належної поставленої науково-дослідницької і навчально-методичної роботи.

References

1. Zhdan VM, Bobryov VM, Sheshukova OV, Bilash SM, Lochmatova NM, Sharbenko TV. Suchasni pidkhody do zabezpechennya yakisnoyi osvity likariv-stomatologiv [The modern approach in providing the quality training for the dentists]. Medical education. 2013; 2: 65-8. [Ukrainian]
2. Korovina IA. Studencheskoe nauchnoe obshchestvo kak prostranstvo samoobrazovatelnoy deyatel'nosti [The student scientific society as a space of selfeducational activity]. Intelligence. Innovation. Investments. Orenburg. 2011; 2: 185-8. [Russian]
3. Basista AS, Rozhko VI. Rol studentskogo naukovoogo gurtka v profesijnomu rozvytku maybutnogo stomatologa [The role of the student's scientific workshop in professional training of the future dentist]. Topical issues in higher medical and pharmaceutical education: experience, problems, innovations and modern technologies: materials of the educational-methodical conference. (Chernivci, 18 April 2018.). Chernivci, 2018. P 15. [Ukrainian]
4. Ugryn MM, Solonko M, Shtuka OV. Kontseptsyya reformy podgotovky vrachey-stomatologov Ukrainy [The concept of the reform in the training of the stomatologists Ukraine]. DentArt. 2015; 1: 4-8.
5. Pavlenko OV, Vachnenko OM. Shlyakhy reformuvannya systemy nadannya stomatologichnoyi dopomogy naselennyu Ukrainy. Dyskusiya [Reformations in providing of dental care to the population of Ukraine. Discussion]. Modern stomatology. 2013; 4: 180-4. [Ukrainian]
6. Studentske naukove tovarystvo IFNMU [The student scientific society of IFNMU]. Access mode: <http://www.ifnmu.edu.ua/uk/pro-snt> [Ukrainian]

Реферат

СТУДЕНЧЕСКОЕ НАУЧНОЕ ОБЩЕСТВО – МОЩНОЕ СРЕДСТВО КАДРОВОГО ОБЕСПЕЧЕНИЯ В МЕДИЦИНСКОМ УНИВЕРСИТЕТЕ

Петрунів В. Б.

Ключевые слова: студент, общество, медицина, образование, наука.

В статье раскрывается важность функционирования студенческого научного общества в высшем медицинском учебном заведении. Обосновано задание и цели студенческого научного общества, как орган управления научной деятельностью студентов ВУЗа, который координирует и согласовывает работу студенческих научных кружков всех. Кафедр университета. Целью исследования было оценить важность функционирования студенческого научного общества в высшем медицинском учебном заведении, как надежное средство подготовки научных кадров университета. Высшая медицинская школа выдвигает на первый план проблему подготовки компетентных специалистов медицинского профиля, которые владеют ответственностью, стойким интересом к будущей профессии, стремлением к саморазвитию и самореализации. Студенческое научное общество помогает решать задание по повышению качества подготовки специалистов медицинского профиля путем усвоения передовых достижений медицины; расширяет и углубляет знание в области теоретических наук. Участие студентов в студенческом научном обществе помогает получить такие профессионально значимые качества, как дисциплинированность, четкость, ответственность. Навыки работы в индивидуальном режиме и в коллективных, групповых формах деятельности, что позволяет студентам лучше адаптироваться к профессиональной деятельности, испытать постоянную потребность в повышении профессионального мастерства и углублении теоретических знаний. Деятельность студенческого научного общества ориентирована на профессиональное развитие будущего специалиста-медика, который базируется на приобретенных достижениях студента с учетом его способностей, интересов и мотивов, а лучшие участники получают рекомендации для научно-педагогической работы в университете.

Summary

STUDENTS' SCIENTIFIC SOCIETY IN FOSTERING AND SECURING HUMAN RESOURCES IN MEDICAL UNIVERSITY

Petryniv V. B.

Key words: student, society, medicine, education, science.

The article highlights the role of students' scientific society in medical university, describes the tasks and goals of students' scientific society, an important organ, which governs and promotes students' research in higher medical educational institutions, coordinates directions of research student scientific groups over all departments of the university. The aim of this study was to evaluate the importance of student scientific society in higher medical educational establishment in terms of fostering and securing human resources. The chief goals of higher medical educational establishment is to provide high quality training for competitive medical professionals characterized by responsible attitude to the profession, stable interest in the future profession and intention for further self-development. Student scientific society helps to improve and to keep updated the training of medical specialists through the distribution of the latest scientific ideas, sharing the knowledge and academic experience, through the getting insight into the latest achievements in theoretical disciplines. Students' involvement into scientific society helps them to develop profession-relevant skills such as discipline, responsibility, fundamental research skills, team work skills, etc. The developed skills to work independently and in groups allow students to be more prepared to meet the

profession-related demands, to keep up on innovations in medicine and health care, and to adhere to live-long learning education. Thus, students' scientific society is directed towards improving the professional development of future doctors that is based on the achievements obtained by students taking into consideration their capabilities, interests, and the best graduates are recommended to start career as a researcher or lecturer at the medical university.

УДК 378.147:61

Товстяк М. М., Голованова І. А.

НАУКОВІ ПІДХОДИ ДО СТРУКТУРУВАННЯ ЗМІСТУ НАВЧАЛЬНОГО МАТЕРІАЛУ ДИСЦИПЛІН МЕДИЧНОГО СПРЯМУВАННЯ

Українська медична стоматологічна академія, м. Полтава

Національною стратегією розвитку освіти в Україні до 2021 року актуалізовано в якості найбільш значущих цілей найближчого десятиліття підвищення доступності якісної, конкурентоспроможної освіти для громадян нашої держави відповідно до вимог інноваційного сталого розвитку суспільства, економіки, забезпечення особистісного розвитку людини згідно з її індивідуальними задатками, здібностями, потребами на основі навчання впродовж життя. Усе окреслене вимагає, насамперед, забезпечення вітчизняної системи освіти висококваліфікованими кадрами, підготовленими у відповідності з найбільш прогресивними вітчизняними та світовими тенденціями. Адже саме професіоналізм, його компетентність бачиться головною умовою успішного функціонування медичної галузі на всіх її рівнях. Проблеми структурування змісту навчального матеріалу, що забезпечує ефективність його дидактичної презентації та, як наслідок, підвищує рівень результативності навчання, розглядаються дидактикою на всіх освітніх рівнях і мають багатовікову історію. Сучасні підходи до їхнього вирішення пов'язані насамперед зі специфікою нинішнього періоду, що визначається фахівцями як інформаційний через величезні потоки доступної індивідуї інформації та постійно зростаючі можливості для її передачі, представлені в роботах дослідників. Проте аналіз практики навчальної діяльності в освітній галузі, наукові пошуки у сфері підготовки та професійної діяльності медичного професіонала акцентують сьогодні наявність низки взаємопов'язаних суперечностей, що ускладнюють вирішення проблеми формування й подальшого вдосконалення професійної компетентності такого фахівця. Актуальність окресленої проблеми, недостатнє її вивчення, необхідність усунення недоліків зумовили вибір теми дослідження «Наукові підходи до структурування змісту навчального матеріалу дисциплін медичного спрямування».

Ключові слова: структурування змісту, наукові підходи, дидактичні засади.

Вступ

Національною стратегією розвитку освіти в Україні до 2021 року актуалізовано в якості найбільш значущих цілей найближчого десятиліття підвищення доступності якісної, конкурентоспроможної освіти для громадян нашої держави відповідно до вимог інноваційного сталого розвитку суспільства, економіки, забезпечення особистісного розвитку людини згідно з її індивідуальними задатками, здібностями, потребами на основі навчання впродовж життя. Усе окреслене вимагає, насамперед, забезпечення вітчизняної системи освіти висококваліфікованими кадрами, підготовленими у відповідності з найбільш прогресивними вітчизняними та світовими тенденціями. Адже саме професіоналізм, його компетентність як фахівця бачиться головною умовою успішного функціонування медичної галузі на всіх її рівнях.

Мета

Полягає в обґрунтуванні дидактичних засад, наукових підходів до структурування змісту навчального матеріалу дисциплін медичного спрямування.

Методи дослідження: бібліосемантичний, історичний та системного аналізу.

Результати і обговорення

Інтегрування України у світову спільноту вимагає удосконалення соціально-педагогічних умов освіти молодого покоління, впровадження ідей гуманістичної педагогіки та технологій орієнтованого на майбутню професійну діяльність навчання. Ефективному вирішенню проблем гуманізації і демократизації українського суспільства, безумовно, сприятиме модернізація системи освіти в контексті європейських вимог, її структурне та змістове оновлення. Згідно з Законом України «Про вищу освіту», Указом Президента України «Про додаткові заходи щодо забезпечення розвитку освіти в Україні» здійснюється цілеспрямована робота з метою створення нової законодавчої та нормативної бази вищої освіти, оновлюються зміст, структура і методи навчання, впроваджуються у навчально-виховний процес вищих навчальних закладів міжнародні, галузеві стандарти підготовки фахівців.

У цих умовах важливо забезпечити об'єктивне теоретичне обґрунтування досліджуваним процесам, що стосуються раціонального впорядкування змісту навчальних дисциплін або ж його структурування. Іншими словами, необхідно виявити дидактичні засади структурування